

Obsah

Úvod.....	7
1 Analýza izolačných a tepelných vlastností transformátorov.....	9
1.1 Analýza množstva plynu a vody v transformátorovom oleji.....	9
1.1.1 Význam analýzy plynov uvoľňovaných v transformátorovom oleji..	10
1.1.2 Význam analýzy obsahu vody v transformátorovom oleji.....	11
1.1.3 Plynová chromatografia	12
1.1.4 Monitorovacie on-line systémy transformátorového oleja.....	17
1.1.5 Off-line plynový a vlhkosťový analyzátor transformátorového oleja ..	19
1.1.6 Príklad experimentálnej analýzy množstva plynu a vody v transformátorovom oleji	21
1.2 Analýza vlhkosti v transformátorovej izolácii olej-papier	25
1.2.1 Analýza vlhkosti meraním izolačného odporu	25
1.2.2 Analýza vlhkosti meraním stratového činiteľa a kapacity	28
1.2.3 Analýza vlhkosti metódou dielektrickej spektroskopie	29
1.2.4 Analýza vlhkosti meraním napäťovej a prúdovej odozvy izolačného systému	34
1.2.5 Príklad experimentálnej analýzy vlhkosti transformátorov metódou dielektrickej spektroskopie	37
1.3 Analýza teploty v distribučnom transformátore	41
1.3.1 Teória tepelných procesov v olejovom transformátore.....	41
1.3.2 Termovízia v diagnostike transformátorov	44
1.3.3 Príklad experimentálnej analýzy teploty v transformátore	45
1.4 Napäťové skúšky elektrickej pevnosti izolácie	50
1.4.1 Skúška elektrickej pevnosti spínacími impulzmi	50
1.4.2 Skúška elektrickej pevnosti atmosférickým impulzom.....	52
1.4.3 Skúška indukovaným napätím	53
1.4.4 Skúška priloženým napätím	54
1.4.5 Meranie hladiny čiastočných výbojov striedavým napätím	55
1.5 Záver k 1. kapitole	56
2 Analýza stavu konštrukčných častí transformátorov	57
2.1 Teória pôsobenia skratových prúdov na vinutiach transformátorov	58
2.1.1 Pôsobenie radiálnych síl na vinutiach	58
2.1.2 Pôsobenie axiálnych síl na vinutiach	62
2.1.3 Medzizávitový skrat	63
2.2 Metóda kontroly zmeny pomerného napätia nakrátko	65
2.2.1 Príklad experimentálnej analýzy v praxi.....	66

2.2.2	Presnosť merania pri stanovení pomerného napätia nakrátko.....	68
2.3	Metóda vysokofrekvenčnej analýzy SFRA	71
2.3.1	Základné princípy merania metódou SFRA.....	71
2.3.2	Identifikácia porúch transformátora frekvenčnou odozvou	79
2.4	Metóda impulznej napäťovej skúšky.....	81
2.5	Príklad identifikácie poškodenia cievky transformátora.....	81
2.5.1	Analýza transformátora metódou SFRA	82
2.5.2	Analýza transformátora impulznou skúškou.....	87
2.5.3	Záverečné zhodnotenie oboch metódik.....	87
2.6	Meranie ohmických odporov vinutí transformátora.....	88
2.7	Záver k 2. kapitole.....	89

Literatúra pre 1. a 2. kapitolu.....91

3 Štúdium magnetických kvapalín na báze transformátorového oleja...95

3.1	Základné charakteristiky magnetickej kvapaliny	95
3.2	Akustická spektroskopia.....	98
3.2.1	Akustický útlm	98
3.2.2	....Modely anizotropie akustického útlmu	99
3.2.3	Akustický spektrometer a princíp jeho činnosti	105
3.2.4	Merania zmien akustického útlmu v magnetickom poli	106
3.3	Dielektrická relaxačná spektroskopia a dielektrické javy	116
3.3.1	Polarizačné procesy.....	116
3.3.2	Vnútorne lokálne pole v dielektriku.....	122
3.3.3	Dielektrikum v striedavom poli.....	125
3.3.4	Dielektrická frekvenčná spektroskopia magnetickej kvapaliny	131
3.4	Elektrická pevnosť magnetickej kvapaliny	138
3.5	Poprieražové štádiá výboja v transformátorovom oleji v závislosti od tlaku	141
3.6	Záver k 3. kapitole.....	149

4 Štúdium epoxidových nanokompozitov 151

4.1	Základné vlastnosti epoxidových živíc	151
4.1.1	Nanočastice a nanokompozity.....	152
4.2	Dielektrická spektroskopia	155
4.2.1	Dielektrické parametre nanokompozitov	157
4.3	Čiastkové výboje	165
4.3.1	Typy čiastkových výbojov a degradácia	165
4.3.2	Elektrické pole v dutine.....	167
4.3.3	Elektrický stromček.....	168
4.3.4	Parametre čiastkových výbojov	169

4.1	Meranie čiastkových výbojov.....	170
4.1.1	Experimentálne zapojenie a parametre vzoriek	170
4.1.2	Čiastkové výboje v dutine epoxidovej živice.....	171
4.1.3	Čiastkové výboje v nanokompozitoch	174
4.2	Záver k 4. kapitole.....	179
Literatúra pre 3. a 4. kapitolu.....		181